

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
iar pentru comitele școlare și parlic. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancațe nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Ziua învierii.

„Ziua învierii, să ne luminăm popoare: Paștile Domnului, Paștile...”

Dintre toate sărbătorile creștinești, cea mai mare, mai frumoasă și mai înălțătoare de inimi fără îndoială este *ziua învierii*. Cu drept cuvânt cântă dară azlăzi biserică: — „Aceasta aleasă și sfântă zi, una a Sâmbetelor, Împărăteasa și Doamna, a adunărilor adunare, și sărbătoare este sărbătorilor, întru care binecuvântăm pe Hristos în veci.”

Sfânta zi a învierii ne arată dumnezeiasca icoană a Mântuitorului, carele a suferit pentru binele omenimii, pentru înălțarea ei la o viață ridicată peste poftele și patimele josnice; la o viață, care să țintească, prin curățania ei, la tot ce e mare, frumos, adevărat și plăcut lui D-zeu, la o viață plină de iubire și de abnegație de sine, care să conducă pe om cu pași siguri și neșovăitori, ferindu-l de ispitele deșertăciunilor lumești, la ținta adevăratei fericiri.

Simbolul învingerii Fiului omului asupra morții, ce a trebuit s'o îndure la porunca Tatălui său din ceruri, după îndelungatele suferințe și pătămiri pentru binele omenimii și pentru iertarea păcatelor ei, acest simbol

sfânt este izvorul nesecat, din care tot omul cu credință și cu dragoste către D-zeu și către semenii săi, își alină suferințele și-și iea putere și încredere nouă în destinul său.

Cu inima plină de nădejde și de încredere își îndreaptă și învățătorii români din aceasta țară la sărbătoarea învierii privirile lor către Atotputernicul ziditor, cari toți oricât de mare ar fi învălmășagul năcazurilor și luptelor, prin cari trebuie să treacă, au pe acest pământ o menire, ce trebuie să și-o împlinească fiecare din ei.

Privind în jurul nostru vom găsi, că dacă cineva are astăzi lipsă de încredere în puterile sale și în menirea sa; de curaj și de tărie în luptă contra relelor și periculelor, ce-l încunjură, acesta este învățătorul român. Nici odată timpul și împrejurările n'au pretins dela noi învățătorii ca și azi stătornicie și credință nestrămutată în izbânda cauzei noastre sfinte și drepte pentru care suferim și luptăm.

Sunt nu numai năcazuri și lipse trecătoare acelea, cari ne muncesc și ne chinuiesc și pe noi zilnic.

Icoana măreață a învierii aduce sufletului amărit mângâiere și îmbărbătare. Și noi învățătorii români avem neapărată lipsă de mângâiere și de îmbărbătare. Căci de vom asemăna vremile de astăzi cu cele de acum treizeci-patruzeci de ani, ba chiar cu cele din trecutul apropiat, vom găsi, că statul nostru învățătoresc a înaintat și s'a perfecționat mult și că soarta lui s'a îmbunătățit simțitor în multe privințe.

Să nu ne temem noi învățătorii români, pentrucă *Acela*, care a înviat astăzi din morți, *Acela*, care a sfărmat legăturile iadului, *Acela*, care a deschis întunecul mormântului și a făcut, ca astăzi adevărul să triumfeze, a zis: „*Eu cu voi voi fi până la capetul veacului.*“

Prin urmare n'avem să desperăm, când năcazurile și neplăcerile vieții ne copleșesc, ci ca niște ostași bravi și curajoși să fim totdeauna la postul nostru, lucrând spre binele țării și a neamului nostru.

„*Astăzi este mântuirea lumii, că a înviat Hristos, ca cela atotputernic.*“

S'avem dară deplină încredere în Hristos, biruitorul morții, urmând în toată viața noastră exemplele Lui, lucrând și trăind după sfintele Lui învățături. Atunci de bună seamă, că vom putea sta pururea neclățiți, ca și cea mai puternică stâncă, pe care nici furioasele valuri ale mării, n'o pot sfârma n'o pot mișca.

„Aceasta este ziua, care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întru dânsa.“

Astăzi este dară ziua bucuriei, aurora ce anunță omenimii zile frumoase, un orizont senin și strălucit. Totul este sublim în aceasta glorioasă sărbătoare, ce ne sosește deodată cu plăcuta primăvară. Uitând deci pentru un moment toate suferințele și greutățile aduse de împrejurările, între cari avem să trăim, să sărbătorim și noi învățătorii români cu suflete voioase amintirea marelui eveniment, ce se serbează în aceasta zi atât de scumpă tuturor creștinilor. Să lăsăm la o parte urele și dușmăniile în aceasta zi strălucită, în care frația umană serbează triumful său. S'o înfrumusețăm cu înălțarea sentimentelor, cu tot ce avem mai scump, mai nobil, ca astfel să fie mai splendidă, revărsând împrejurul nostru bucuria, ce domnește în sufletele noastre. *Hristos a învial fraților învățători.*

Marian Sasu.

Muzeele școlare.

Cele mai eficace mijloace, pentru a face învățământul cât mai intuitiv și cât mai viu, ar fi excursiunile școlare. Aceasta pentru motivul, că numai ele ne pot da posibilitatea de a intui obiectele în așezările lor naturale, tipice, în mediul lor de viață, ceea ce atât pentru instrucție, cât și pentru educație constituie un fapt de o mare importanță. Nu e tot una dacă o plantă, un animal, un mineral, o insectă o studiez la ea acasă unde trăeste, ori într'alt loc, la școală. Și apoi mai sunt lucruri, cari nu pot fi mișcate de pe loc, ca monumentele istorice. Dar pedeci materiale, fizice și tehnice nu ne'ar putea îngădui atâtea excursiuni, câte ar trebui unei asemenea școle, care ar trebui să îmbrace mantia unei școle călătore. De aici necesitatea de a înzestra școlile cu câte-un muzeu școlar, care se cuprindă tot ceea ce nu se găsește în localitate sau în localitățile nu prea departe de școală.

Un muzeu școlar ar trebui se cuprindă: a) Din regnul plantelor, al animalelor, al mineralelor, b) Din domeniul istoriei, c) din

domeniul industriei casnice, — toate piesele cari nu s'ar putea intui în mediul lor de viață și ar putea servi ca material de intuiție la lecțiunile din școală. *d)* Medicamente, ca următoarele:

Interne, în dulap închis și ferite de urmezeală: antipirină, apă de var, aspirină, bicarbonat de sodium, chinină sulfurică, cărbune de teiu pisat, jod, izmă, mușetel, piramidon, prafuri contra diareei la copii și la oameni mari, prafuri contra tusei, prafuri contra limbricilor, uleiu de rețină, sare amară, pilule purgative, picături „Davila” mercur, teiu (flori uscate) untură de pește.

Externe: accid boric, alcool, amidon (pulvere albă) alifie camforată, alifie de oxid de zinc, alifie de raie, apă oxigenată, jod (tinctură) piatra iadului, creion de nitrat de argint, uleiu de picat în urechi, accid fenic, vaselină albă, termometru maximal.

Cât am putea noi face pentru inciriparea unui muzeu?

Anii trecuții am făcut incercarea. Am aflat de necesar, a procura copiilor un moment de inspirație, care să le serviască de impuls, pentrucă țineam ca să câștig concursul intensiv al copiilor. Drept moment de inspirație am crezut a servi vr'un muzeu frumos, pe care l'aș putea vedea undeva cu copiii. În scopul acesta am făcut o excursiune la Alba-Iulia. Am văzut cetatea, câmpul unde s'a proclamat unirea, catedrala încoronării, casa în care sfatul național a ținut ședința memorabilă, și la re'ntoarcere în oraș, am văzut cu copiii celula de deasupra porții lui Mihai, unde au fost executați martirii naționali. În oraș voiam să vedem muzeul istoric, dar l'am găsit incuiat și nimenea nu ne'au putut informa că pe ce cale am putea esopera intrarea. La liceu am pățit-o tot așa. Ca să nu întârziem trenul, am plecat. În drum ne'am abătut pela tribunal. Am văzut sala de pertractare, am intrat în celulele condamnaților, am văzut atelierul lor, capela lor de rugăciune, apoi am venit acasă. Într'o compunere liberă, copii au descris excursiunea și la câteva zile am făcut o altă excursiune, la Sebeș. Acolo am asistat la tipărirea unor afișe într'o tipografie a Sașilor, am vizitat tăbăcăria și la timpul potrivit am sosit la liceul românesc, unde profesorii întruniți în conferința de clasificare a elevilor, ne'au primit cu toată căldura inimii lor. Dl director, plăcut impresionat de curiositatea copiilor, ne'a condus din sală în sală, arătându-ne în șiruri minunatele tablouri istorice. Înflăcăările spiritelor, cu cari copiii priviau aceste tablouri, se vediau din scăpărările cu cari ei se întreceau în a descoperi faptul istoric intruchipat în tablou și din comentariile ce le făceau asupra lor. Un fior sfânt exprimat într'o adâncă tăcere, a cuprins apoi ființa lor în fața expresivelor tablouri religioase. M'am gândit atunci, ce mare avantaj ar prezenta pentru noi asemenea tablouri în școlile primare. Am ajuns apoi în muzeul destul de frumos înzestrat, în care pelângă bogatele colecțiuni mineralice, botanice și zoologice, mai erau și aparatele fizice și o bogată colecție de material chimic. O scânteie electrică, proces chimice produse cu o combinație de accid nitric, cu accid clor-

hidric, au impresionat atât de adânc sufletele copiilor, încât până și de suflarea lor se temeau să nu fie conturbați în observarea procesului. După o intuiție mai lungă, atenția unui copil se opri la un insect. „Uități măi, ce rudașcă cu un corn pe cap! Nu e rudașcă, zice altul. Capricorn se cheamă! Eu am mai văzut. Eu nu. Sosind acasă, câteva seri dearândul, copiii mei vâneau după capricornuri. La câteva zile mă trezesc cu un grup de copii cari veneau voioși la mine. „Am prins un capricorn“, De învățător Măne dimineată să-l aduceți la școală, ne trebuie pentru muzeu. „Nicolae are o mulțime de alte insecte, ca la 30 de feluri, pe toate le'a prins eri și alaltăieri pe marginea tochilelor. Și el să le aducă mâne la școală! Le'am tras în ace înfipte în cutii, le'am presărat apoi cu naftalin și le'am depus pentru muzeu. „Serpi, sopârle, lilieci“, rudaște, aducem? Din ceeace ați văzut că se găsește în muzeul din Sebeș, voi ce ați putea găsi pe teritorul comunei noastre? La răspunsurile lor diferite, le'am spus că tot ceeace vor găsi vrednic de'a împodobi muzeul nostru, să aducă cu ei la școală. În chipul acesta am incirpat un muzeu, care sperez să-l sporesc tot mai mult.

De mare folos ar fi un curs, sau și numai o conferință, în care s'ar da învățătorilor cunoștințele necesare la împăiatul paserilor și conservarea diferitelor animale.

În localitățile unde se pot găsi obiecte istorice, intrucât numai se poate, copiii vor fi conduși a săpa ei înșiși după ele pentru a le găsi. Obiectele găsite de ei vor avea darul a le procura o mare satisfacție. Copiii deprinși astfel, cu timpul, atrași de simțul curiosității, al bucuriei, fără a mai avea lipsă de indemnul învățătorului, vor căută ei singuri lucruri vechi, ori decâteori li se va imbia ocazia.

Dintre plante, pe cele mai multe le'am putea intui în natură. Nu fără de rost ar fi cultivarea florilor în liber, în curtea școlii sau în răvare, saxii, glastre. Ele ar avea darul de'a cultiva simțemintele fragede ale copiilor, de a le cultiva gustul frumosului, de'ai deprinde la înălțarea cu sufletul dela ordinar la ideal și la căutarea unei ordine superioare în lume.

Profesoru Constantin Negruzzi, scria în secolul al 19-lea în una din scrisorile sale, că plimbându-te pe străzile Iașului, numai de pe florile din ferestri mai poți deosebi casele românești de cele jidovești, căci jidovi, suflete reci, cari nu se ocupău decât cu ceeace le aduceau lor câștiguri materiale, nu înțelegeau se cultivate florile.

Încât privește secția industriei de casă, ea ar putea cuprinde diferite sperimine de petece: țăsături chindisituri, albituri pretioase fie ca executare fie ca combinație de colori, fie ca mustre. Rolul acestora ar fi îndrumarea lucrului de mână în școlile de fete pentru regenerarea gustului Româncelor noastre, pornit spre corcire și pentru sporirea fondului nostru artistic-național. Pentru strângerea acestor lucruri să se facă apel la părinții copiilor, cu

ocazia producțiilor școlare, invitându-se a oferi câte-ceva interesant pe seama muzeului școlar.

Să se mai afișeze apoi în muzeu portretele bărbaților, cari s'au distins cu jertfele lor pentru școală.

În fine pentruca și pe acest teren să trecem odată dela vorbe la fapte, aflu necesar a propune următoarele:

În fiecare plasă să se înființeze câte-un comitet executiv, care să se țină în curent cu starea muzeelor din plasă, cerând Direcțiilor școlare rapoarte despre acestea, unul toamna și altul primăvara. Comitetul executiv să se pună în corespondență cu colegii din localități unde s'ar putea găsi multe piese vrednice de muzeu, — să ceară acestora intervenția lor la organele competente locale, pentru a asigura vizitatorilor accesul la locurile, unde s'ar putea găsi una-alta. Pe baza informațiunilor luate dela colegii din localitățile amintite, comitetul ar aviza apoi din caz în caz școlaele cele mai competente, pentru luarea măsurilor de procurare a celor delipsă, fie prin excursiuni cu copiii acolo, fie prin delegați trimisi anume.

Rugăm apoi pe Dnii Revizori, ca cu toții în conțelegere să întervină la Înaltul Ministeriu pentru urgitatea confecționării tablourilor istorice și religioase pentru școlaele noastre primare.

În fine s'ar mai putea interveni pentru trimiterea de fotografi-amatori pela muzeele centrelor noastre, pentru fotografarea diferitelor piese, cari cuprinse în albumuri s'ar putea distribui muzeelor școlaelor noastre.

Sebeșel, la 25 Februarie, 1926.

*Duilea Alexandru.
Învățător.*

La paști.

Deschide-ți boeri porțile! . . .

Împăratul se coboară între cei mici în frățindu-i cu stăpânii . . .

Clopote răsună de'nviere . . .

Apusul și începutul mare cântă imnuri; împărate, învățăto-
rule, coboară!

Tu porți aureola Dumnezeirii și'n suflet porți durerea și
fericirea celor ce te așteaptă . . .

Renașterea lumilor din paradisu vechiu! Înviere și plăsmirea
marilor începuturi!

Grăbiți să ascultați glasul mântuirii! la ușile altarului divin:

Să între împăratul mării!

Veniți să plângem, să ne bucurăm! să'neincingem frunțile cu
laurii izbânzii, s'aducem imnuri de înălțare.

A invitat ca un Dzeu copilul proletarului; a dărâmat mor-
mântul iadului ca un stăpân al lumilor!

Veniți cu toți, moșnegi cu plete albe, copii și toți căji
așteptat'aji învierea!

Ne cheamă clopotele și glasul sufletului...

Azi satul nostru e mare cât Ierusalimul...

Căntecele azi sunt mai clare și în sfințenia lor tresare învingerea marilor nădejdi!

Cântași izbânda ceriurilor și strigași cu preoții altarelor:
Luminează-te Ierusalime!

Mântuitorul lumii, copilul Mariei din Nazaret și apostolul
Dumnezeirii sfărămat-a moartea...

Deschideți-vă suflete, să între împăratul...

Clopotele vă cheamă, făclii de lumină, vestesc învierea...

Să ne apropiem cu suflete curate, să plângem cu lacrimi
pe pragul altarului; amintindu-ne copilăria când ne trezeau bunicii
să mergem la înviere și smeriți uitând hotarele lumii, cu gândul
la mormântul din Ierusalim; ascultăm preotul cu pletele cărunte
cum murmură cu teamă și evlavie în suflet:

Deschide-ți boeri porțile, să între împăratul mării!

Ion Rațiu.

Problema educației.

Pedagogia modernă a început să țină seamă de sufletul copilului considerându-l ca pe o ființă complectă, dotată cu reflexe morale și nervoase proprii și a cărei personalitate trebuie respectată.

Cel dintâiu principiu preconizat de Villiam James este: „că fiecare suflet își are originalitatea lui, și prin urmare ori ce pedagogie trebuie să fie individuală. Educator bun va fi numai acela care va fi pătruns de adevăr ca întocmai ca și oamenii, copiii nu sunt la fel. Villian James ne spune-a „să considerăm pe copii ca pe un pachet de instincte, și tocmai mai târziu sa-l considerăm ca pe un pachet de obiceiuri.

Așa dară problema educației stă în discersnământul acestor instincte pentru a combate pe cele rele și a întări pe cele bune prin obiceiuri favorabile. Dragostea de adevăr va trebui pusă mai pe sus de ori ce lucru în educație. La dreptate nu se poate ajunge decât prin adevăr. Știința adevărată va arăta această cale sfântă.

Cunoașterea de oameni și de lucruri va inspira tinerimei dorința de a îmbunătăți, de a infrunșea condițiile vieții pe pământ.

Instrucția lărgind cercul ideilor va indulci și relațiile dintre oameni, dar în capul copiilor să nu-și facă loc nici-o idee neverificată din mintea lui. Educatorul trebuie să infiltreze în inima copilului bunul simț și spiritul de dreptate și umanitate.

Septimia Vancea

Conducătoarea Grădinei de copii, Uleasa.

ȘTIRI.

* **Hristos a înviat!** — *spunem din inimă tuturor prietenilor și cititorilor acestei reviste, doriindu-le ca învierea Domnului să le aducă cele mai mare bucurii.*

* *In zilele aceste s'au expedit dela Revizorat chitanțele de pe luna Aprilie. Sfătuim însă pe colegi ca să strângă bine punga pentrucă până către 20 Maiu nu mai capătă salar.*

* Cooperativa invită pe toți membrii săi ca să-i trimită până la 10 Aprilie *Carnetele de târguieți* pentruca să le poată stabili *prima de consumație*. Cei ce nu vor satisface acestei invitații vor pierde favorul amintit.

* Indrumăm pe toate Comitetele noastre școlare, ca să achite imediat abonamentul la revista „*Vatra Școlară*” pe anul 1925.

* Rugăm pe dnii colegi, cari nu ni-ar fi trimis încă sumele de pe broșurile: „*Beția e cel mai mare rău*” să ni-le trimită de grabă pentruca să putem achita și noi datoria la tipografie.

* Se urgitează executarea ur-

gentă a ordinelor Revizoratului școlar Nr.ii. 3975—1925, 573—1926, 683—1926 și 688—1926. Dacă nu ni se va satisface de urgentă vom fi siliți să aplicăm sancțiunile cuvenite.

* In 30 Martie a. c. a avut loc la Alba-Iulia consfătuirea personalului de control din județ. S'a desbătut mai multe chestiuni școlare importante, ca *construcții școlare, activitatea cercurilor culturale, gestiunile comitetelor noastre școlare etc.*

* Revizoratul cere, ca să se trimită sumele încassate pentru momentul din Târgu-Ocna.

* *Din excedentul de 32 miliarde pe anul 1925, s'a repartizat ministerului instrucțiunii publice suma de 200 milioane pentru continuarea lucrărilor de construcțiuni școlare și culturale.*

* *Poșta Redacției.* Dlor S. T in R. și N. P in B. Cele trimise nu se pot publica.

* Ministerul instrucțiunii a trimis in străinătate (Belgia și Elveția) un număr de opt instituitori și institutoare care să cercezeze noile metode de îndrumare ale învățământului supraprimar.